

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

Dr. Habip EKSİK
İğdır Milletvekili

Türkiye cezaevlerinin kapasitesi 220 bin olmasına rağmen bakanlığın verilerine göre yaklaşık 280 bin mahpus bulunmaktadır. İnsan Hakları Derneğinin verilerine göre 604'ü ağır 1605 hasta mahpus bulunmakta ve sağlık hakkında yararlanamamaktadır. Adalet Bakanlığı cezaevlerinde bulunan hasta mahpuslarının net verilerini paylaşmamakta bundan kaynaklı hasta mahpus sayısı net olarak bilinmemektedir.

Türkiye'de uzun tutukluluk hali insan ve hürriyetler önündeki en büyük engellerden biri olarak ülke gündeminde yer almaktadır, ancak bu sorunun çözümü noktasında hükümetin aldığı herhangi bir tedbir bulunmamaktadır. Özellikle siyasi hasta mahpusların durumu katmerlenerek devam etmektedir. Uzun tutukluluk durumunun yol açtığı en büyük hak ihlaline hasta mahpuslar maruz kalmaktadırlar. Uluslararası mevzuatta da tutukluluk halinin gereksiz olduğu noktada sona erdirilmesi esastır, aslolan tutukluluk halinin "geçici olması"halidir. Fakat Türkiye'de hasta mahpuslar ile ilgili bir düzenleme yapılmamakta hasta mahpusların sorunları çözülmemektedir.

Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde seçim bölgem olan İğdır nüfusuna kayıtlı Emin Aladağ hasta mahpuslardan biridir. 1993 yılında gözaltına alınarak işkence edilen Aladağ'ın ailesi ve avukatları ile yaptığım görüşmede Aladağ'ın gözaltı sürecinde gördüğü işkenceden kaynaklı kol ve bacağındaki liflerin koptuğu bu nedenle kol ve bacağında erime başlayan Aladağ, günlük ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorlandığı bilgisini paylaşmışlardır. Çeşitli tarihlerde tutuklanan ve 2000 yılından buyana Van Yüksek Güvenlik Cezaevinde tutuklu olan mahpus Aladağ'ın birçok kez doktora götürüldüğü ağrı kesici gibi ilaçlar ile hastalığının geçiştirildiği 8 Şubat 2021 tarihinde hastaneye götürüldüğü omuz, kalça, diz bölgelerindeki

liflerde kopma, yırtılma tahribat, kayma meydana geldiği, kol ve bacağına kemik erimesi yaşandığı raporlanmıştır.

Ayrıca Ağrı'da bulunan Patnos L Tipi Cezaevi'de bulunan tutuklular maruz kaldıkları hak ihlallerini yakınları aracılığıyla tarafımıza iletmektedirler. Cezaevi yönetimi tarafından hastalıkları çok ilerlemiş ağır hastalara gerekli işlem yapılmamakta "doktor yok" bahanesiyle sağlık hizmeti verilmemekte veya kısıtlı olarak verilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye cezaevlerinde mahpus sayısı ne kadardır, hasta ve ağır hasta sayısı ne kadardır?
- 2- Bakanlığınızın hasta mahpuslar ile ilgili bir çalışması var mıdır?
- 3- Bakanlığınızın uzun tutuklu kalan mahpuslar ile ilgili bir çalışması var mıdır, olacak mıdır?
- 4- Bakanlığınızın özellikle uzun tutuklu kalan hasta mahpuslar ile ilgili ivedi bir çalışması var mıdır?
- 5- Son 1 yıl içerisinde cezaevlerinde hayatını kaybeden siyasi mahpus sayısı ne kadardır?
- 6- 28 yıl cezaevinde bulunan siyasi hasta mahpus Emin Aladağ'ın sağlık durumu hangi aşamadır?
- 7- Hasta mahpus Emin Aladağ'ın Adli Tıp sevki niçin yapılmamaktadır, Adli Tıp'ın raporu sonucunda tahliye edilecek midir?
- 8- Van Yüksek Güvenlik Cezaevinde hasta mahpus sayısı ne kadardır, durumu ağır olan hasta mahpus sayısı ne kadardır? Hasta mahpuslara gerekli sağlık hizmeti verilmekte midir?
- 9- 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren 5275 sayılı yeni düzenleme ile Emin Aladağ'ın salıverilme hakkı bulunmaktadır, bakanlığınız yürürlüğe giren yasayı ne zaman uygulayacaktır, hasta mahpus Emin Aladağ bu yasadan yararlanacak mıdır?
- 10- Pandemi sürecindeki hastane sonrası karantina uygulamaları tutsaklar için bir eziyete dönüşmüştür. Hatta bu karantinalar nedeniyle mahpuslar sağlık hakkına ulaşma konusunda zorluk yaşamaktadır. Bu konuyla ilgili bir düzenlemeniz olacak mıdır?
- 11- İleri basamak sağlık merkezlerinde tedavi ihtiyacı olan mahpusların tam teşekküllü hastanelerden sağlık hizmetini almaları, ulaşmaları için bir düzenlemeniz var mıdır?
- 12- Uzun bir süredir hak ihlalleri ile gündemden düşmeyen Patnos L Tipi Cezaevinde hasta ve ağır hasta sayısı ne kadardır?
- 13- Patnos L Tipi Cezaevinde hastalıkları çok ilerlemiş hasta mahpuslara yönelik bir düzenleme yapılacak mıdır?